

Сучасні виклики та актуальні проблеми забезпечення міжнародної та національної безпеки (тенденції, проблеми та шляхи їх вирішення):

ефективного розкриття кримінальних правопорушень за статтею 111-1 ККУ, своєчасного проведення оперативно-розшукових заходів, посилення контролю за інформацією у соціальних мережах та інформування населення про відповідальність за вчинення колабораційної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254> (дата звернення: 20.11.2022).
2. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018р. № 31. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 20.11.2022)
3. Офіс Генерального Прокурора. Статистика: “Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати досудового розслідування”. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/statistika> (дата звернення: 20.11.2022).
4. Кримінальний Кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. №2341-III. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 20.11.2022).

Богуславський М.Г.,

науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем протидії організованій злочинності та корупції
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

Паршин Ю.І.,

старший науковий співробітник навчально-наукової лабораторії з дослідження проблем протидії організованій злочинності та корупції,
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,
доктор економічних наук, професор

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПОВНОВАЖЕНЬ ДЕПАРТАМЕНТУ
СТРАТЕГІЧНИХ РОЗСЛІДУВАНЬ ЩОДО ПРОТИДІЇ
ОРГАНІЗОВАНИМ ГРУПАМ ТА ЗЛОЧИННИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ
СФОРМОВАНИМ НА ЕТНІЧНІЙ ОСНОВІ**

Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України є міжрегіональним територіальним органом у складі кримінальної поліції НП України, який бере участь у реалізації державної політики з питань боротьби

з організованою злочинністю. Одним із основних завдань Департаменту є виявлення, припинення і попередження незаконної діяльності суспільно небезпечних організованих груп (ОГ) і злочинних організацій (ЗО) зокрема і таких, які були створені на етнічній основі та можуть мати транснаціональні зв'язки. [1, с.1]

За вказаний період за матеріалами підрозділів стратегічних розслідувань направлено до суду 160 кримінальних проваджень стосовно ОЗГ, у тому числі 25 – злочинних організацій.

Серед викритих ОГ і ЗО 26 з міжрегіональними зв'язками, 33 з корумпованими зв'язками, 23 причетні до розкрадання бюджетних коштів, 24 сформовані на етнічній основі та 7 з транснаціональними зв'язками. Установлено 641 особу, причетну до вчинення злочинів у складі цих груп, зокрема 174 організаторів та 445 безпосередніх виконавців.[2, с.53]

Доведено причетність цих осіб до вчинення 913 кримінальних правопорушень, з яких 704 тяжкі та особливо тяжкі та 132 з ознаками корупції.

За 8 місяців цього року повідомлено про підозру 38 суб'єктам підвищеного злочинного впливу за нововведеними статтями Кримінального кодексу України, серед яких 20 «смотрящих», 5 «кримінальних авторитетів», 3 «бродяг», 1 «положенець», а саме:

за ч. 5 ст. 255 (Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній) Кримінального кодексу України повідомлено про підозру 1 особі;

за ст. 255⁻¹ (Встановлення або поширення злочинного впливу) Кримінального кодексу України – 25 особам;

за ст. 255⁻² (Організація, сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці) Кримінального кодексу України – 7 особам;

за ст. 255⁻³ (Звернення за застосуванням злочинного впливу) Кримінального кодексу України – 5 особам.[2, с.54]

До складу ОГ та ЗО створених на етнічній основі входять не тільки представники якоїсь етнічної групи, що мешкають на території України і є її громадянами, також доволі часто злочинцями є іноземці, які тимчасово перебувають на території країни, можуть виїжджати після вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів та через деякий час повертатись для продовження вчинення злочинів. Даний факт ускладнює процес документування їх злочинної діяльності, призводить до тривалого часу розслідування кримінальних правопорушень та притягнення винних до відповідальності. Також це стосується «кримінальних авторитетів», «злочинців у законі», «смотрящих», які здійснюють контроль та керівництво діяльністю етнічних ОГ та ЗО при цьому можливо навіть не знаходячись на території України.

З метою недопущення таких осіб на території України, іноземців, відносно яких є данні, що вони можуть бути причетні до діяльності ОГ та ЗО

міжрегіональні територіальні органи НП України, які здійснюють діяльність по протидії організованій злочинності наділені повноваженнями щодо прийняття рішення про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства.

Для прийняття ДСР НП України рішення про заборону в'їзду відповідно територіальними органами поліції (Управліннями стратегічних розслідувань в областях), їх відокремленими підрозділами (готується довідка, у якій зазначаються:

- дані про іноземця, якому передбачається заборонити в'їзд: прізвище, ім'я (імена) та по батькові (за наявності) іноземця, число, місяць, рік народження, стать, громадянство (підданство) або країна постійного проживання, а також за наявності - дані паспортного документа іноземця, місце народження, місце роботи, посада, місце проживання (перебування), номери засобів зв'язку;

- відомості, що обґрунтовують необхідність прийняття рішення про заборону в'їзду, зокрема, обставини, що є підставою для прийняття рішення про заборону в'їзду;

- результати перевірки іноземця за інформаційними системами й обліками, у тому числі функціональними підсистемами єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, банками даних Міжнародної організації кримінальної поліції - Інтерпол;

- відомості про наявність майнових зобов'язань перед юридичними та фізичними особами в Україні;

- строк заборони в'їзду в Україну іноземцю.

Довідка готується окремо стосовно кожного іноземця, щодо якого приймається рішення про заборону в'їзду. Підготовлена управлінням стратегічних розслідувань в областях довідка разом з матеріалами, що підтверджують обставини і характер вчинення іноземцем діяння, яке суперечить інтересам боротьби з організованою злочинністю (далі - матеріали), надсилається до уповноваженого підрозділу поліції.

На підставі відомостей, викладених у довідці, уповноваженим підрозділом поліції не пізніше п'яти робочих днів готується рішення про заборону в'їзду у формі постанови про заборону в'їзду в Україну.

Рішення про заборону в'їзду приймається уповноваженим підрозділом поліції строком на три роки. Строк заборони в'їзду в Україну іноземцю обчислюється з дати затвердження постанови про заборону в'їзду в Україну.

Перед наданням Держприкордонслужбі доручень щодо заборони в'їзду в Україну іноземцям, таке рішення уповноваженим підрозділом поліції погоджується з Міністерством закордонних справ України. Уповноважений підрозділ поліції інформує Міністерство закордонних справ України про прийняття рішення про заборону в'їзду іноземцям, які є засновниками, власниками або керівниками юридичних осіб - суб'єктів підприємницької

діяльності в Україні, представникам іноземних релігійних або громадських організацій.[3]

Потрібно зазначити, що дані повноваження дають змогу підрозділам Департаменту стратегічних розслідувань ефективно протидіяти іноземцям, особам без громадянства, які намагаються потрапити на територію України для ведення злочинної діяльності, зокрема вчинення злочинів в складі ОГ та ЗО створених на етнічній основі.

Список використаних джерел:

1. Положення про Департамент стратегічних розслідувань Національної поліції України. / Наказ НП України від 23.10.2019 року №1077 «Про затвердження Положення про Департамент стратегічних розслідувань національної поліції України».

2. Аналітичний огляд «Оцінка рівня стану організованої злочинності в Україні та протидії підрозділами Департаменту стратегічних розслідувань НПУ в умовах воєнного стану»; кол. авт. Дніпро: ДДУВС, 2022, 58 с.

3. Наказ МВС України від 05.04.2022 №209 «Про затвердження Інструкції про порядок прийняття уповноваженим підрозділом Національної поліції України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства» / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0404-22/print>.

Бойко О.П.,

доцент кафедри кримінального процесу та стратегічних розслідувань
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

**ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВСТАНОВЛЕННЯ ОСОБИ
НА ДОСУДОВОМУ ПРОВАДЖЕННІ**

Кримінальний процесуальний кодекс України (далі – КПК України) зобов'язує слідчого, прокурора, слідчого суддю іншу уповноважену службову особу в ряді випадків на досудовому провадженні встановити особу, що передбачає отримання відомостей про анкетні дані та відповідних підтверджуючих документів від неї.

Такі випадки можуть виникати при вирішенні питань затримання особи, застосування до особи запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою а також притягнення до кримінальної відповідальності як громадян України, так і іноземців та осіб без громадянства.

Спробуємо дати відповідь на запитання про те, які саме документи, крім паспорта громадянина України, дозволяють уповноваженим суб'єктам на досудовому провадженні встановити особу.